

Enskild avloppsanordning

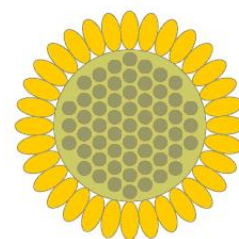

**Information till dig som ska göra en ny
eller göra om en befintlig
avloppsanordning**

Senast uppdaterad 2017-03-08

INFORMATION

LANDSBYGD

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

Innehåll

Ansöka om tillstånd	3
När krävs anmälan?	4
Förhandsbesked om bygglov	4
Information om avlopp i kretslopp.....	5
Vad en ansökan ska innehålla	5
Checklista- handlingar för ansökan.....	6
Handlingar som ska bifogas	7
Ärendets gång.....	9
Exempel på olika avloppslösningar.....	11
Prövning av ansökan	13
Vanliga frågor	15

Ansöka om tillstånd

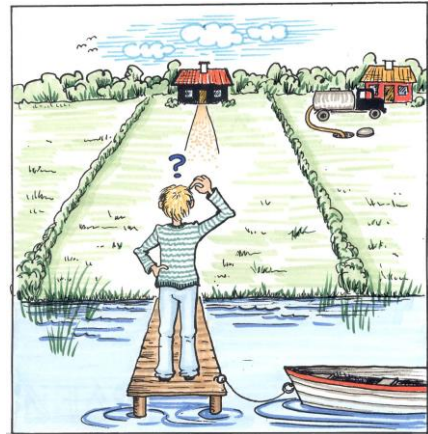
När du ska anlägga en ny eller bygga om en befintlig avloppsanordning måste du ansöka om tillstånd enligt miljöbalken. Ansökan görs skriftligt till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund för avlopp inom Haninge, Tyresö och Nynäshamns kommuner. Denna information finns också på förbundets hemsida www.smohf.se eller går att beställa genom servicetelefonen 08-606 73 00.

Tillstånd för avlopp

Ett skriftligt tillstånd ska finnas innan anläggningsarbetet eller installationen påbörjas.

Tillstånd krävs för att:

- Inrätta en enskild avloppsanordning med WC (vattentoalett) ansluten
- Inrätta en enskild avloppsanordning för BDT-avlopp (bad, disk och tvätt)
- Ansluta WC till en befintlig avloppsanordning för BDT-avlopp
- Ändra plats för avloppsanordningen (även om du har tidigare tillstånd)
- Ändra typ av avloppsanordning eller utsläppspunkt
- göra förändringar i en avloppsanordning som saknar tillstånd

Innan en ansökan lämnas in

Innan du planerar en avloppsanordning på den egna fastigheten bör du undersöka möjligheten till anslutning till det kommunala avloppsnätet eller gemensam anordning med grannar. Att lösa avloppsfrågan gemensamt kan ofta vara en fördel om flera fastigheter ligger nära varandra, ur både miljösynpunkt och ur ekonomisk synvinkel. Kontakta kommunens VA-rådgivare (gäller Haninge och Nynäshamn), VA-kontor (för frågor om det kommunala avloppsnätet) eller en miljöinspektör på förbundet om du har frågor.

Att ansöka

Du behöver lämna in din ansökan i god tid eftersom det krävs både inspektion och samråd med eventuellt berörda grannar/sakägare **innan tillstånd kan lämnas**. Först när ansökan är komplett kan handläggaren påbörja handläggningen. På sidorna 6 till 9 finns information om vilka uppgifter som du ska bifoga ansökan. Använd gärna informationen som en checklista för att försäkra dig om att alla delarna är med innan du lämnar in din ansökan.

Tillstånd

Vänta alltid med att påbörja arbetet med att anlägga avloppet tills ett skriftligt tillstånd skickats till dig från förbundet. Beslutet vinner normalt laga kraft tre veckor efter att du och eventuella grannar/sakägare har tagit del av beslutet, under förutsättning att det inte överklagas. Beslutet kan överklagas av både sökanden och berörda grannar/sakägare. Tillståndet är en värdehandling och ska kunna uppvisas på begäran av förbundet. Vid eventuellt byte av ägare ska den nye fastighetsägaren ta över tillståndet. Ett tillstånd att anlägga en avloppsanordning gäller normalt i fem år men förfaller efter två år om inte arbetet med anordningen påbörjats, om inget annat anges i villkoren i tillståndet.

Om en avloppsanordning anläggs utan tillstånd är det en överträdelse av miljöbalken och en miljöstraffavgift kommer att tas ut. Det kan också vara ett brott mot miljöbalken att släppa ut orenat avloppsvatten i sjöar, kustvatten, diken och vattendrag eller i marken. Det är alltid fastighetsägaren som är ansvarig för avloppsanordningens utförande, drift och skötsel samt att den inte orsakar olägenheter eller miljöstörningar.

Avgift för handläggning

En avgift för handläggning av ärendet tas ut enligt gällande taxa, som finns att läsa på förbundets hemsida. Har du frågor om taxan är du välkommen att kontakta oss. Förbundet skickar en faktura när ansökan kommer in.

Hjälp med ansökan

Har du inte tillräckliga kunskaper själv för att ta fram de redovisningar/bilagor som krävs bör du i ett tidigt skede kontakta en person med fackmässig hydrogeologisk och avloppsteknisk kompetens. Du kan även fråga gräventreprenören om den kan hjälpa till med redovisningen. På www.eniro.se och Avloppsguidens hemsida www.avloppsguiden.se finns företag som gör vatten- och avloppsutredningar, utför analystjänster (sikt- och vattenanalys) samt entreprenörer som anlägger avloppsanordningar. Observera att förbundet inte har granskat eller utvärderat företagen. För analystjänsterna behöver du anlita ett ackrediterat laboratorium.

När krävs anmälan?

Om du vill göra en ändring av din avloppsanordning kan det i vissa fall räcka med en anmälan. Det förutsätter alltid att det finns ett giltigt tillstånd. Om du är osäker kontrollera med en miljöinspektör på förbundet. När anmälan krävs ska detta ske skriftligen senast sex veckor innan åtgärden utförs. Avvakta beslut från förbundet för att kontrollera vilka försiktighetsåtgärder du måste ta när åtgärden utförs. För följande åtgärder behöver du göra en anmälan till förbundet:

- Ändringar som medför en väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning. Det kan till exempel vara att ansluta en ytterligare toalett eller nytt duschutrymme.
- Om du har en anläggning med tidigare tillstånd som du behöver göra någon ändring på. Förutsatt att platsen inte ändras.

Observera att anmälan då måste vara komplett med alla tillhörande handlingar som behövs i ärendet. I regel behöver du skicka in samma handlingar som för ansökan. Läs under rubriken "*Vad en ansökan ska innebära*" för att se vilka handlingar som behövs.

Enbart anmälan krävs när du vill installera förmultningstolett, förbränningstolett eller latrinkompost. Blankett finns på förbundets hemsida.

Förhandsbesked om bygglov

Vid ansökan av förhandsbesked om bygglov krävs en bedömning om förutsättningarna för att lösa vatten- och avloppsfrågan på fastigheten. Ansökan om förhandsbesked görs hos respektive kommun, som kontaktar förbundet för eventuella frågor. Observera att ett förhandsbesked om bygglov inte ger tillstånd till att inrätta en avloppsanordning.

Information om avlopp i kretslopp

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har påbörjat ett arbete mot mer kretsloppsanpassade avlopp i Haninge, Nynäshamn och Tyresö kommun. Detta för att möta krav i såväl miljölagstiftningen, som medlemskommunernas riktlinjer och miljömål. Syftet med arbetet är att möjliggöra återföring av växtnäringsämnen från avlopp till jordbruksmark och på så sätt uppnå ett kretslopp. Dessutom råder brist på sött grundvatten inom stora delar av kommunerna, vilket ställer krav på hushållning med grundvattnet.

Det finns idag en hygieniseringsanläggning i Haninge kommun som kan ta emot WC-slam från slutna tankar. Ytterligare hygieniseringsanläggningar i Haninge och Nynäshamn är på gång.

Förbundets kretsloppsarbete kommer att förändra handläggningen av nya avloppsansökningar, samt anmälan om ändring av avlopp.

Vad innebär denna förändring?

För att möjliggöra kretslopp och samtidigt minska åtgången av grundvatten är den lämpligaste lösningen en separat och sluten hantering av toalettvattnet (sluten tank) med en vakuumtoalett eller en extremt snålspolande toalett (max 1 liter), alternativt en torr toalettlösning med latrinhämtning.

I det fall ansökan gäller en icke kretsloppsanpassad lösning ska alltid ett kretsloppsanpassat alternativ och en kostnadsberäkning redovisas. Läs mer på sidan 6.

För att hushålla med resurserna och minska övergödningen bör näringsämnena från små avloppsanordningar återföras till jordbruk och på så sätt ingå i ett kretslopp. Genom att använda vattensnål teknik kan också grundvattenuttaget minskas.

Vad en ansökan ska innehålla

För att förbundet ska kunna handlägga en ansökan om tillstånd måste den vara komplett. För att försäkra dig om att du fått med alla de uppgifter som vi efterfrågar kan du använda följande sidor som en checklista där du bockar av de färdigställda och bifogade uppgifterna.

I vissa fall kan det under handläggningens gång behövas ytterligare uppgifter. Förbundet begär då in de kompletteringar som saknas. Exempelvis kan en noggrannare undersökning av mark- och vattenförhållanden (hydrogeologisk undersökning) behöva göras om avloppsanordningen ska placeras uppströms en dricksvattentäkt.

Checklista- handlingar för ansökan

Använd denna checklista innan du skickar ansökan

- 1 Ansökningsblankett**

Blanketten ska vara fullständigt ifylld och finns på förbundets hemsida www.smohf.se. Glöm inte att skriva under din ansökan.
- 2 Resultat från mikrobiologiskt och kemiskt vattenprov av dricksvattnet**

Provet tar du från den egna brunnen eller från en närliggande brunn om egen saknas. Vattenprovet tas lämpligen från en kökskran. Provet ska analyseras av ett ackrediterat laboratorium. OBS! Du måste skicka en kopia på provsvaret till förbundet. Ytterligare information finns på sidan 7.
- 3 Kostadskalkyl för kretsloppsavlopp**

Om du har valt en anläggning som inte är en kretsloppsanläggning måste du fylla i en kostnadskalkyl. Där ska du jämföra kostnaderna för anläggningen du har valt med kostnaderna för en kretsloppsanläggning, både inköpskostnader och kostnader för en längre bruksperiod.

Blankett för kostnadskalkyl finns på förbundets hemsida: www.smohf.se.

Exempel på kostnadsjämförelser mellan olika avloppslösningar för enskilda avlopp beräknat på 20 år finns i broschyren ”Att installera vakuumtoalett i befintliga hus eller vid nybyggnation.” Broschyren har publicerats av Havs och vattenmyndigheten under 2014.
- 4 Situationsplan (karta över tomten)**

Om du inte har någon så kan du beställa en från Lantmäteriet. Situationsplanen ska vara lättöverskådlig och skalenlig (1:400 till 1:1000) och innehålla nedanstående uppgifter, se exempel på sidan 8.

 - A) Fastighetsgränser och tillfartsväg** (väg för slamtömningsfordon).
 - B) Befintliga och/eller planerade byggnader** på fastigheten.
 - C) En beskrivning** av markförhållandena på fastigheten, ex bergknalle, eventuella låga punkter (ex kärrmark). Uppgifterna ska markeras på situationsplanen.
 - D) Samtliga befintliga och planerade dricksvattenbrunnar**, såväl grävda som borrhål, samt bergvärmehål inom ett avstånd av ca 100 m från planerad avloppsanordning.

OBS! Även dricksvattenbrunnar som för närvarande inte används ska redovisas. Ett riktvärde för skyddsavstånd mellan vattenbrunn och avloppsanordning är ca 50 m. Avgörande är hur täta jordlagren är i marken. Avloppsanordningen bör placeras nedanför i terrängen i förhållande till både vattenbrunn och borrhål för bergvärme.

 - E) Förslag till placering** av avloppsanordningen. Den bör placeras minst 5 meter från tomtgräns. Utsläppspunkten för avloppsvattnet ska också markeras.
 - F) Diken, täckdiken, vattendrag och strand** på den egna fastigheten och i närområdet (ca 50 m från planerad anordning). Rekommenderade minsta skyddsavstånd är 10–30 m, i vissa fall krävs längre skyddsavstånd.

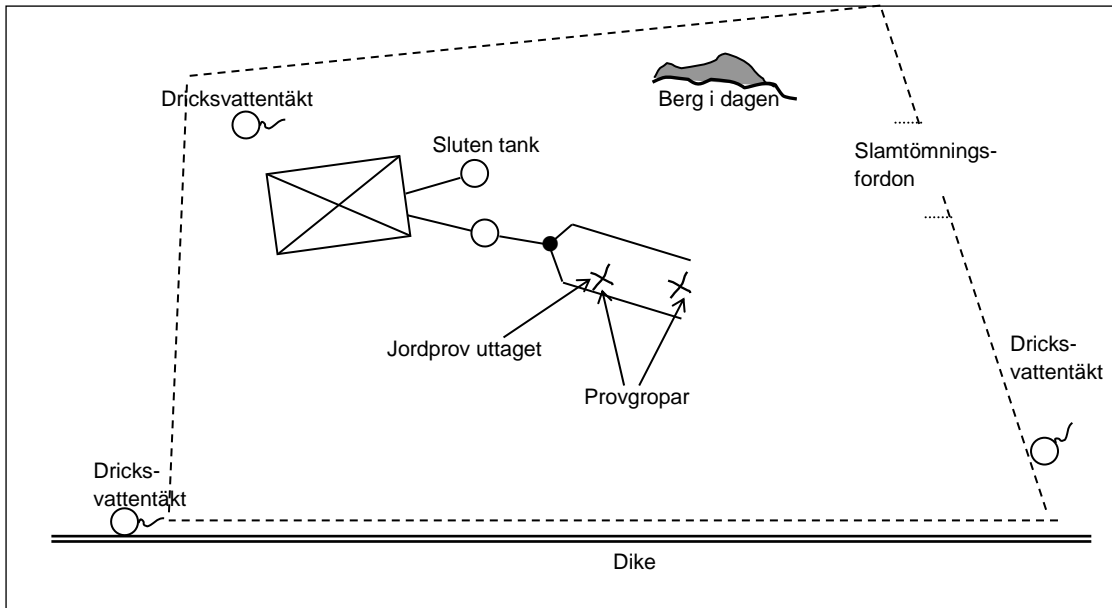
- 5 A) Vid ansökan för ett källsorterande avlopp (WC-vatten leds till en sluten tank)**
Ritningar samt teknisk beskrivning av avloppsanordningens dimensionering och uppbyggnad. Bifoga egen ritning eller typritning från tillverkaren, de kan ofta hjälpa till med dimensionering. Ritningen ska vara gjord med både tvär- och längdsektion i skala 1:50.
- B) Vid ansökan för en markbaserad rening (Infiltrationsbädd/markbädd)**
Ritningar samt teknisk beskrivning av avloppsanordningens dimensionering och uppbyggnad. Ritningen ska vara gjord med både tvär- och längdsektion i skala ca 1:50. Bifoga egen ritning eller typritning från tillverkaren, de kan ofta hjälpa till med dimensionering. Se exempel på sidan 8.
- C) Vid ansökan för ett minireningsverk**
Uppgifter om anordningens funktion, reningskapacitet och underhållsinstruktion från leverantören ska bifogas.
- 6 Yttrande från slamtömningsentreprenör**
Du ska kontakta SRV återvinning AB för Haninge och Nynäshamn eller Samhällsbyggnad i Tyresö för att de ska bedöma möjligheten att tömma slam eller motsvarande. Söker du för minireningsverk, skicka även med uppgifter om vilket minireningsverk du söker för. Använd blanketten sist i häftet, renhållaren svarar förbundet. Ytterligare information finns på sidan 9.
- 7 Eventuella servitut**
Om mark utanför den egna fastigheten kommer att nyttjas för någon del av avloppsanordningen eller för att leda bort renat vatten ska kopia på servitut bifogas. Avtalsservitut godtas dvs. utan lantmäteriförrättning. För att avtalet ska följa fastigheten vid ev. försäljning ska en kopia på avtalet skickas till lantmäteriets inskrivningsmyndighet.
- 8 Fullmakt**
Om sökande inte är fastighetsägare utan t.ex. konsult eller entreprenör ska en fullmakt bifogas från fastighetsägaren. Observera att fullmakten ska vara i original.

Handlingar som ska bifogas

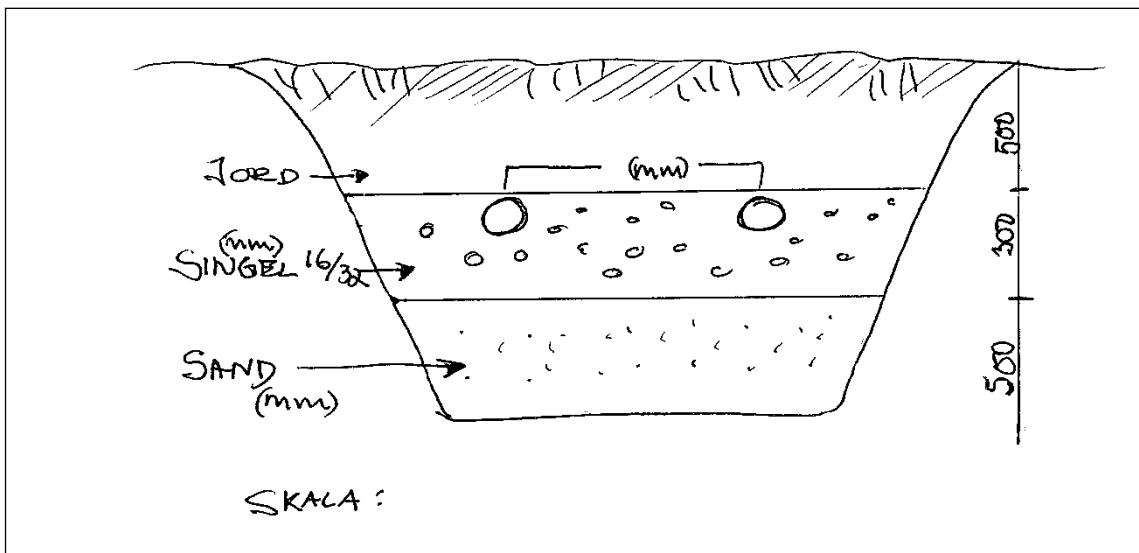
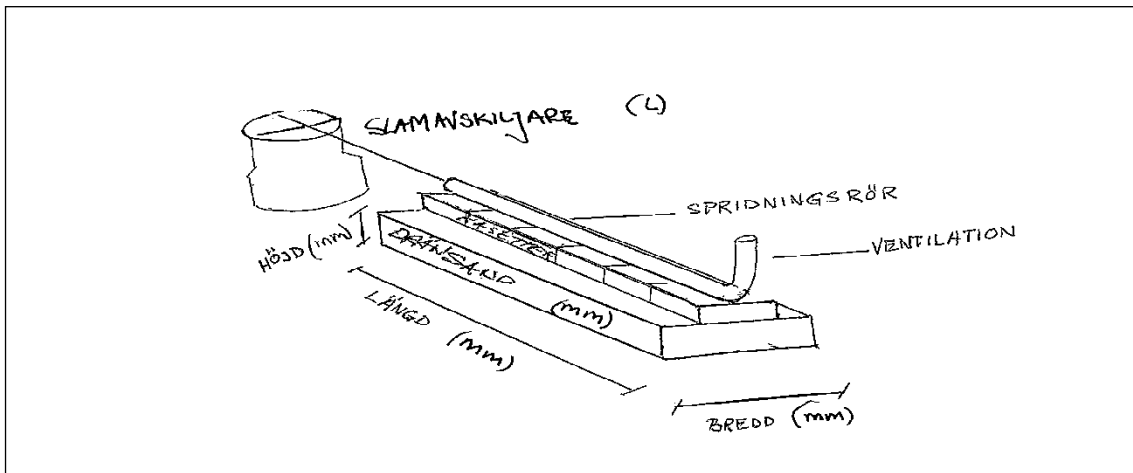
2 Vattenredovisning

Ett kemiskt och mikrobiologiskt vattenprov ska tas och analyseras av ett ackrediterat laboratorium, titta efter SWEDAC-symbolen. Provtagning ska ske enligt laboratoriets anvisningar. Den som vill kan lämna provet till det laboratorium kommunen anlitar. Provtagningsflaskor finns då att beställa på www.brunnsvatten.se. Kontrollera med din kommun hur det fungerar, det finns också mera information på förbundets hemsida www.smohf.se. Resultatet är ett underlag för beslut i avloppsärendet samt för förbundets tillsyn av enskilda vattenbrunnar ur hälsoskyddssynpunkt. OBS! Du måste skicka en kopia på provsvaret till förbundet.

4 Exempel på situationsplan

5 B) Exempel på måttsett ritning (infiltration eller markbädd)

6 Slamtömning

Slamtömmaren ska yttra sig i alla ärenden, även där de redan tömmer i dag. Anledningen är regler från Arbetsmiljöverket gällande slamtömning.

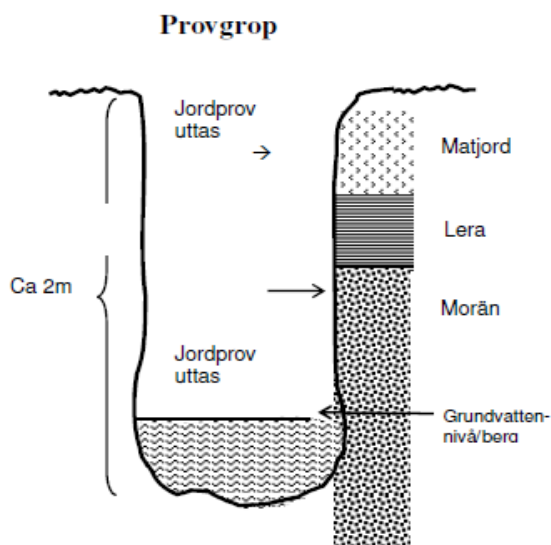
- Det horisontella/vågräta avståndet mellan platsen för slamtömningsfordon och tömningsplats för slamavskiljare/tank bör inte överstiga 10 meter.
- Det vertikala/lodräta avståndet från bilens uppställningsplats och botten på slamavskiljaren/tanken bör inte överstiga 5 meter.
- Lock på slamavskiljare/tank bör inte vara tyngre än 15 kg.
- Vägen måste klara tyngden från slamtömningsfordonet samt vara tillräckligt bred för att fordonet ska kunna köra obehindrat. I vissa fall kan tömning via båt vara ett alternativ.
- Observera att andra regler för framkomlighet av slamtömningsfordon kan gälla för dig som bor på en ö, kontakta slamtömningsentreprenören för mer information.

Ärendets gång

1. Ansökan med bilagor kommer in till förbundet och registreras samt en handläggare utses. Vi tar ut en avgift enligt taxan, d.v.s. du kan bli fakturerad innan du fått ett skriftligt tillstånd.
2. Sökanden kontaktas om inte ansökan är komplett och kompletterande uppgifter begärs in.
3. Då samtliga uppgifter i ärendet kommit in kontaktas sökanden för att boka tid för inspektion.
4. Förbundets miljöinspektör besöker fastigheten och gör en inspektion (förbesiktning). Vid markbaserad rening ska en ca 2 meter djup provgrop vara grävd vid inspektionstillfället. Det kan bli aktuellt med en markundersökning, dvs. ett jordprov på den tänkta platsen för infiltration.

Provgrop

För att ta reda på grundvattennivån och jorddjupet till berg ska en provgrop grävas på den tänkta platsen för infiltration/markbädd. Provgropen ska vara ca 2 meter djup. Tänk på att gropen måste vara täckt så att ingen kan ramla ner och skada sig. Provgropen kan du göra efter att förbundet granskat din skriftliga ansökan och du har kontaktats av förbundet. Boka sedan in en tid för inspektion med miljöinspektören. Jordprov kan tas i samband med besöket.

Siktanalys vid behov

Två jordprov tas från provgropen, som är grävd på den tänkta platsen för infiltrationen.

Prov 1 tas på den nivå i markprofilen där anordningens botten (schaktbotten) ska läggas, ca 1 m ovan grundvattenytan eller berg.

Prov 2 tas på den nivå som spridarrören förväntas placeras. Jordprovet lämnas till ett laboratorium som utför siktanalyser. Exempel på ackrediterade laboratorier hittar du på www.avloppsguiden.se.

Resultatet av siktanalysen används för att beräkna storleken på infiltrationsytan och skyddsavstånd till dricksvattenbrunnar. Av svaret skall också provtagningsdjupet framgå. OBS! Resultatet av siktanalysen ska skickas till förbundet.

Perkolationsprov

Vissa tillverkare som dimensionerar avloppsanordningar begär in perkolationsprov i stället för siktanalys. Följ instruktionen som ges från respektive företag.

Ärendets gång (fortsättning)

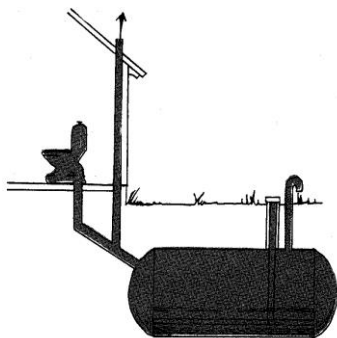
- Om det inte framkommer några hinder mot att anlägga avloppsanordningen kommer grannar/sakägare få möjlighet att yttra sig (inom tre veckor från att förbundet skickat blanketten till de berörda). Förbundet avgör vem som är berörd granne och skickar ut blanketter för yttrande till de som är berörda.
- Ärendet prövas och förbundet fattar sedan ett beslut som skickas till sökanden och eventuellt berörda grannar. I beslutet framgår vilka villkor som gäller för anordningens utförande.

7. När beslutet har vunnit laga kraft efter 3 veckor kan du påbörja arbetet med avloppsanordningen i enlighet med beslutet.
8. Entreprenörsrapporten ska alltid fyllas i och lämnas in tillsammans med fotodokumentation till förbundet snarast efter det att anordningen är färdigställd. Blanketten bifogas med tillståndet. Sökanden ansvarar för att blanketten fylls i och lämnas till förbundet.
9. När entreprenörsrapporten kommer in granskas den av oss, du får sedan en bekräftelse om allt är enligt tillståndet. Vi meddelar SRV återvinning AB eller Samhällsbyggnadsförvaltningen i Tyresö att anordningen är utförd och att regelbunden slamtömning ska börja på fastigheten. Slamtömning kan endast ske om förbundet meddelat slamtömningsentreprenören.

Exempel på olika avloppslösningar

Nedan beskrivs kortfattat olika avloppslösningar. Utförlig information finns på Avloppsguidens hemsida www.avloppsguiden.se. På Havs- och vattenmyndighetens hemsida, www.havochvatten.se kan du läsa om allmänna råd om små avloppsanordningar, HVMFS 2016:17.

Avlopp för WC- och BDT-vatten

Vattentoalett ansluten till sluten tank (Källsorterande avlopp)

Med den här avloppslösningen samlas WC-vatten upp i en sluten tank, som förr kallades septiktank.

Uppsamling av BDT-vatten i tank fungerar inte eftersom vattenmängden blir för stor.

För att få tillstånd till en sluten tank fordras att en godkänd avloppsanordning för BDT-vatten finns eller kan anordnas. Ett separat WC-avlopp till sluten tank uppfyller generellt hög skyddsnivå, se sidan 13.

Vakuumtoalett och urinsortering

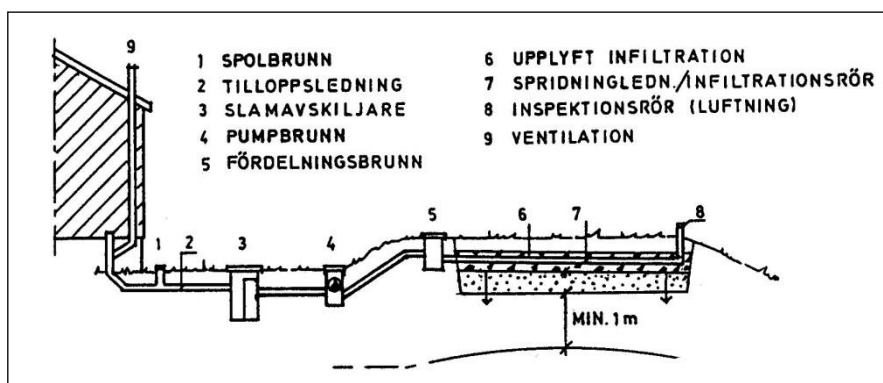
Vakuumtoaletter med extremt snål vattenförbrukning (ca 0,5-0,7 liter per spolning) är särskilt lämpliga på fastigheter med sluten tank och möjliggör att näringen kan återföras till jordbruket - kretsloppsanpassning. Vattenförbrukningen blir lägre när vakuumtoalett används.

En urinsortande toalett med en spolvolym på i genomsnitt 0,8 liter per gång till sluten tank möjliggör också att återföring av näringsämnen kan ske till jordbruket.

Markbaserad rening (Infiltration/Markbädd)

Avloppsvattnet leds till en slamavskiljare (trekamarbrunn) och därifrån vanligtvis till infiltration eller markbädd för rening av avloppsvattnet, se bild nedan. Blandat WC- och BDT-avlopp uppfyller generellt normal men inte hög skyddsnivå, se sidan 13.

Exempel på infiltrationsanordning; upplyft infiltration med pump

Minireningsverk

Vilken skyddsnivå reningsverket klarar varierar mellan olika fabrikat, se sidan 13. Förbundet kräver i regel ett efterföljande reningssteg. Årlig tillsyn görs av förbundet och en årsavgift tas ut. Mer information om avgifter hittar du på vår hemsida www.smohf.se.

Avloppsanordningens delar

Många komponenter i en avloppsanordning är byggprodukter och från och med juli 2013 ska dessa vara CE-märkta, se Boverkets hemsida.

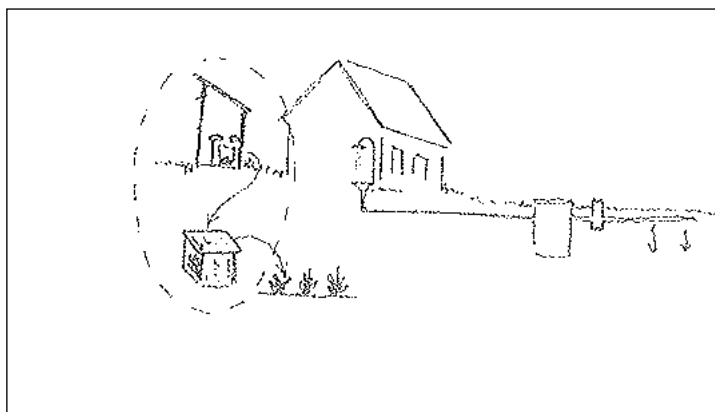
TC – torr toalettösning

En torr toalettösning kan vara en förmultningstolett, ett multrum, förbränningstolett eller ett klassiskt utedass. Denna lösning uppfyller generellt hög skyddsnivå (se sidan 13) och bedöms vara kretsloppsanpassat i de fall tillräcklig yta för avsättning finns alternativt att latrinhämtning sker. Det är viktigt att avsättning finns om avfallet ska tas om hand på den egna tomten. Det krävs en anmälan till förbundet för torra toalettösningar. Blankett finns på förbundets hemsida.

BDT-avlopp

Avloppsanordning för enbart Bad- Disk- och Tvättvatten (BDT-vatten, ej vattentoalett). Avloppsvattnet avleds till en slamavskiljare (t.ex. tvåkammerbrunn) och därifrån vanligtvis till infiltration eller markbädd för rening av avloppsvattnet, se bild. Ett sådant BDT-avlopp uppfyller generellt hög skyddsnivå, se sidan 13. Det finns även enklare typer, så kallade filterboxar eller grävattenfilter. Dessa är förbundet restriktiva mot, då de i många fall inte uppfyller gällande krav på reningskapacitet eller dimensionering.

Prövning av ansökan

När förbundet prövar en ansökan om tillstånd för en avloppsanordning, bedöms platsen och utformningen av anordningen. Hänsyn tas till hälsoskydd, miljöskydd och dricksvattentillgång. Den gällande lagstiftningen på området, miljöbalken, strävar efter en hållbar utveckling bland annat genom att nödvändiga försiktighetsåtgärder vidtas. Flera av Sveriges nationella miljömål har koppling mot enskilda avlopp. Genom att se till att vi har friskt vatten kan vi bidra till att miljömålen uppfylls. När man bygger en anordning ställs krav på konstruktionen, men också krav på hur bra den fungerar så länge den används.

Hälsoskydd

Provgropen och ev. resultatet av jordprov (siktanalysen) används för att beräkna storleken på infiltrationsytan och skyddsavstånd till dricksvattentäkter. Täta jordlager (lera) är i princip omöjliga att infiltrera i. Genomsläppliga jordarter (sand, grus) har bättre infiltrationsförmåga, men kräver längre skyddsavstånd till dricksvattenbrunnar och vattendrag. Vid infiltration av avloppsvatten är det i första hand viktigt att ta hänsyn till risken för förorening av dricksvattentäkter samt ytvatten.

Miljöskydd

Många sjöar, vattendrag och kustvatten är övergödda, symtom på detta kan vara algblomning, igenväxning och uppgrumling. Orsaken till detta är utsläpp av näringsämnen så som kväve, fosfor och kalium, s.k. närsalter. Närsaltutsläpp till sjöar, vattendrag och grundvatten beror bland annat på utsläpp från enskilda avloppsanordningar. Huvuddelen av närsalterna i ett WC-avloppsvatten kommer från urinen. En familj på fyra personer genererar ca 2000 liter urin per år vilket innehåller ca 22 kg kväve, 1,6 kg fosfor och 4 kg kalium (proportionerna motsvarar handelsgödsel). När en kretsloppsanpassad avloppslösning används kan dessa näringsämnen återföras till jordbruket.

Skyddsnivå

Avloppsanordningens reningsgrad ska anpassas efter hur känslig närmiljön är. Ju känsligare miljö desto högre reningskrav, enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd för enskilda avlopp (HVMFS 2016:17). Förbundet har inventerat och bedömt om normal eller hög skyddsnivå ska gälla för olika delområden, både för hälsoskydd och för miljöskydd. Dock görs alltid bedömningen i varje enskilt ärende. Syftet med indelningen är att skydda känsligare miljöer och att anpassa avloppslösningar efter vad naturen kan ta emot. I tillståndet framgår vilka krav som ställs.

Krav på minskning av närsalter, enligt Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd HVMFS 2016:17.

Ämnen att minska (reduceras)	Normal skyddsnivå	Hög skyddsnivå
Fosfor	70 % reduktion	90 % reduktion
Syreförbrukande ämnen (BOD ₇ eller BOD ₅)	90 % reduktion	90 % reduktion
Kväve	Inga krav	50 % reduktion

Vid normal skyddsnivå för hälsoskydd gäller att utsläpp av avloppsvatten inte medverkar till en väsentligt ökad risk för smitta, där människor kan komma i kontakt med renat avloppsvatten, exempelvis genom förorening av dricksvatten, grundvatten eller badvatten.

Vid hög skyddsnivå för hälsoskydd måste dessutom ytterligare skyddsåtgärder ordnas. Exempelvis kan det finnas behov av att förbjuda vissa utsläpp, t.ex. måste WC-vattnet ledas till en slutna tank alternativt väljs en torr toalettlösning. Hanteringen av latrin etc. ska också kunna skötas på ett hygieniskt acceptabelt sätt.

Generella uppgifter om områden

Generellt bedöms alla områden i **Tyresö** som hög skyddsnivå. Övriga områden i Tyresö har i regel kommunalt VA.

Haninge och **Nynäshamn** har flertalet områden där hög skyddsnivå råder t.ex. längs hela kuststräckan och på alla öar. I flera områden i **Haninge** och **Nynäshamn** gäller ytterligare restriktioner som exempelvis förbud mot att installera vattentoalett. Restriktionerna gäller inom ett avgränsat område som ofta är en detaljplan. Exempel är områden där planbestämmelser eller motsvarande anger förbud mot WC, samt områden med dokumenterad brist på sött grundvatten angivna i kommunala riktlinjer.

Det finns också ett antal områden där inga nya tillstånd ges varken för WC- eller för BDT-avlopp. Exempel på sådana områden är inre skyddszone i vattenskyddsområde eller områden med dokumenterad stor brist på sött grundvatten angivna i kommunala riktlinjer.

För närmare information om vad som gäller i ditt område bör du ta kontakt med en av förbundets miljöinspektörer.

Vattenkvalitet för vatten in i avloppsanordningen

För att tillverkarens garantier för olika produkter ska gälla, har de tagit fram en branschgemensam definition för vattenkvalitet. Det vill säga vilken kvalitet vattnet i vattenbrunnen bör ha för att avloppsanordningen ska klara att rena avloppsvattnet. Du bör kontrollera med tillverkaren att avloppsprodukten fungerar med sammansättningen av ditt brunnsvatten. information finns på www.rgf.se eller www.vvsfabrikanterna.se. Förbundet tar hänsyn till branschens regler vid handläggning.

Risk för salt i grundvattnet

Om uttaget av sött grundvatten blir större än vad som bildas inom ett område tar vattnet antingen slut eller så får man inträngning av saltvatten. Genom att mäta salthalten (klorid) får man ett mått på uttaget av grundvatten. Vid denna bedömning utgår förbundet från SGUs bedömningsgrunder för grundvatten, SGU-rapport 2013:01.

Vanliga frågor

1. Varför har Södertörns Miljö- och Hälsoskyddsförbund påbörjat ett arbete mot mer kretsloppsanpassade avlopp i Haninge, Nynäshamns och Tyresö kommun och vad är vitsen med att källsortera klosettvattnen och använda det som gödning i jordbruk?

Svar: Arbetet har påbörjats för att möta krav i såväl lagstiftning, som medlemskommunernas riktlinjer och miljömål. Med hjälp av källsorterande avlopp för WC-vatten kan över 80 procent av fosfor, kväve och andra näringsämnen i avloppet återföras som växtnäring till jordbruk. Därmed kan användningen av brytbar fosfor, som håller på att ta slut, minskas. Med konventionella infiltrations- eller markbäddar blir återvinningen av näringsämnen bara några procent. Att leda WC-vatten till slutna tankar minskar även risken för förorening av grundvattnet.

2. Hur lång tid tar handläggningen?

Svar: Om ansökan är komplett med alla handlingar och inga fler undersökningar behöver göras, får du räkna med ca 2 månader innan du får ditt beslut.

3. Jag har bråttom med att påbörja avloppsanordningen, får jag börja med anläggandet när inspektören har varit här på den första besiktningen?

Svar: Nej. Enligt miljöbalken får du inte inrätta ditt avlopp utan skriftligt tillstånd, det är förbjudet och medför sanktioner d.v.s. böter eller annat straff.

4. Varför får jag ingen slamtömning?

Svar: Om du inte har kontaktats av slamtömningsföretaget, så har du troligen inte fått någon bekräftelse om att anordningen är färdigställd. Du ska skicka in en entreprenörsrapport till förbundet så snart som anordningen är färdigställd. När entreprenörsrapporten kommit in meddelar miljöinspektören SRV återvinning AB eller Samhällsbyggnadsförvaltningen i Tyresö kommun. Först då kan slamtömningen ske.

5. Hur lång tid har jag på mig att anlägga avloppet?

Svar: Normalt gäller ett tillstånd i fem år, men förfaller om anordningen inte har påbörjats inom två år. Kortare tid för anläggandet av avloppet kan dock skrivas in i tillståndets villkor t.ex. om den befintliga avloppsanordningen utgör en risk för olägenhet.

6. Vilka regler gäller i mitt område?

Svar: Först och främst bedöms vilka hänsyn som ska tas på den aktuella platsen. Det varierar från fastighet till fastighet. Vid handläggningen bedöms bl. a om det är hög eller normal skyddsnivå som gäller, s.14. Ta kontakt med förbundet för att ta reda på generella uppgifter om vad som gäller i ditt närområde. Mera information finns också under avsnittet "Prövning av ansökan".

7. Vilken typ av anordning är bäst på min tomt?

Svar: Det finns många olika typer av anordningar och det är du själv som sökanden som ska föreslå vad du behöver. En bra början är att gå in på www.avloppsguiden.se, där du fritt kan jämföra bland olika avloppstyper, få en uppfattning om prisläget o.s.v. Det är också bra att kontakta en entreprenör, se www.avloppsguiden.se eller Eniro. I Haninge och Nynäshamns kommun finns även en VA-rådgivare dit du kan vända dig. Vi på förbundet granskar din ansökan och därför kan vi inte ge råd om vilket märke du ska använda.

8. Tidsbegränsat tillstånd?

Svar: Tidsbegränsade avloppstillstånd (nyttjandetiden) ges i de områden där kommunen har för avsikt att bygga ut kommunalt VA.

Välkommen med din ansökan och dina frågor till oss!

Postadress:

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund
136 81 Haninge

Växel: 08-606 93 00

E-post: miljokontoret@smohf.se

Hemsida: www.smohf.se

Fax: 08-606 93 01

Besöksadress:

Najadenhuset, Rudsjöterrassen 5, plan 7

Servicetelefon

Tfn: 08-606 73 00